

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Так, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 30 червня 2022 року було внесено зміни до Постанови № 332, згідно з якими гарантований покупець при здійсненні розрахунку небалансу електричної енергії, пов'язаного з врегулюванням небалансів електричної енергії продавців та споживачів за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, за розрахунковий період в торговій зоні за лютий – червень 2022 року (включно), не враховує сумарний обсяг невідпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження.

Гарантований покупець листом від 01 серпня 2022 № 22/3415 звернувся до НКРЕКП щодо внесення змін до Постанови № 332 та необхідності поширення на липень 2022 року (включно) періоду неврахування сумарного обсягу невідпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження.

Внесення зазначених змін пояснюються гарантованим покупцем подальшим збереженням в енергосистемі України значного профіциту електричної енергії та незмінністю ситуації на ринку електричної енергії в цілому.

Крім того, до НКРЕКП надійшли звернення НЕК «Укренерго» (листи від 19 липня 2022 року № 01/30028, від 21 липня 2022 року № 01/30598, від 28 липня 2022 року № 01/31675 та від 02 серпня 2022 року № 01/32326), якими компанія поінформувала, що останнім часом на ринку електричної енергії збільшилась кількість випадків заборгованості учасників ринку перед

НЕК «Укренерго», які використовують в якості фінансового забезпечення банківські гарантії. Така ситуація складається з причини відмови окремих фінансових установ сплачувати кошти за надані послуги НЕК «Укренерго» учасникам ринку, для яких фінансова установа виступає гарантом здійснення оплати у випадках неспроможності здійснення оплатити отриманих послуг учасником ринку.

У той же час, після відновлення експорту електричної енергії до Словаччини та Румунії, вартість доступу до міждержавних перетинів суттєво зросла. Так, вартість послуг з доступу до міждержавних перетинів за період з 30 червня по 29 липня склала 607 949 786,90 грн (без ПДВ).

Зареєстровані учасники, що приймають участь в аукціонах з розподілу доступу до міждержавних перетинів, надають банківські гарантії від фінансових установ щодо сплати коштів за надані послуги НЕК «Укренерго».

Проте деякі банки-гаранти, надали відмови НЕК «Укренерго» на вимоги покриття заборгованості учасників ринку, які виступають у ролі Принципалів, за рахунок банківських гарантій, внаслідок чого збільшилась заборгованість за розрахунками на балансуєчому ринку.

Ураховуючи зазначені випадки відмов фінансових установ сплачувати кошти, збільшення вартості доступу до міждержавних перетинів суттєво підвищує ризик несплати фінансових установ у таких випадках.

Також, НЕК «Укренерго» надано до НКРЕКП перелік фінансових установ, які не виконали свої зобов'язання щодо сплати коштів, які були передбаченні банківськими гарантіями, та запропоновано внести зміни до Постанови № 332 з метою недопущення виникнення заборгованості учасниками, що приймають участь в аукціонах з розподілу доступу до міждержавних перетинів, та на балансуєчому ринку.

Ураховуючи викладене, пропонується до розгляду та прийняття проєкт рішення НКРЕКП щодо внесення змін до Постанови № 332, якими передбачити:

поширення на липень 2022 року неврахування сумарного обсягу невідпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження;

можливість оформлення фінансових зобов'язань учасників ринку за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, зокрема у вигляді банківських гарантій, оформлених фінансовими установами, що входять до переліку системно важливих банків.

Директор
Департаменту енергоринку

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 17 травня 2022 року № 341/2022, ураховуючи листи ДП «Гарантований покупець» від 01 серпня 2022 року № 22/3415 та НЕК «Укренерго» від 02 серпня 2022 року № 01/32326, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) в абзаці шостому підпункту 13 слово «червень» замінити словом «липень»;

2) доповнити новим підпунктом такого змісту:

«20) фінансові зобов'язання учасників ринку за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії забезпечуються шляхом грошових коштів та/або у вигляді банківських гарантій, оформлених

фінансовими установами, що входять до переліку системно важливих банків відповідно до рішення Правління Національного банку України від 09 березня 2022 року № 120-рш «Про визначення системно важливих банків».

ОСП (у ролі АР) має право відмовити учаснику ринку у прийнятті банківської гарантії за відповідним договором про врегулювання небалансів електричної енергії, якщо фінансова установа, що її оформила:

не віднесена Національним банком України до переліку системно важливих банків;

не виконала зобов'язання за відповідною банківською гарантією та/або відображена в переліку банків, що не виконали зобов'язання, оприлюдненому на сайті ОСП.».

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття, крім підпункту 2 пункту 1 цієї постанови, який набирає чинності з 01 вересня 2022 року.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Так, на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання 30 червня 2022 року було внесено зміни до Постанови № 332, згідно з якими гарантований покупець при здійсненні розрахунку небалансу електричної енергії, пов'язаного з врегулюванням небалансів електричної енергії продавців та споживачів за «зеленим» тарифом, що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, за розрахунковий період в торговій зоні за лютий – червень 2022 року (включно), не враховує сумарний обсяг невідпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження.

Гарантований покупець листом від 01 серпня 2022 № 22/3415 звернувся до НКРЕКП щодо внесення змін до Постанови № 332 та необхідності поширення на липень 2022 року (включно) періоду неврахування сумарного обсягу невідпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуючої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження.

Внесення зазначених змін пояснюються гарантованим покупцем подальшим збереженням в енергосистемі України значного профіциту електричної енергії та незмінністю ситуації на ринку електричної енергії в цілому.

Крім того, до НКРЕКП надійшли звернення НЕК «Укренерго» (листи від 19 липня 2022 року № 01/30028, від 21 липня 2022 року № 01/30598, від 28 липня 2022 року № 01/31675 та від 02 серпня 2022 року № 01/32326), якими компанія поінформувала, що останнім часом на ринку електричної енергії збільшилась кількість випадків заборгованості учасників ринку перед НЕК «Укренерго», які використовують в якості фінансового забезпечення

банківські гарантії. Така ситуація складається з причини відмови окремих фінансових установ сплачувати кошти за надані послуги НЕК «Укренерго» учасникам ринку, для яких фінансова установа виступає гарантом здійснення оплати у випадках неспроможності здійснення оплатити отриманих послуг учасником ринку.

У той же час, після відновлення експорту електричної енергії до Словаччини та Румунії, вартість доступу до міждержавних перетинів суттєво зросла. Так, вартість послуг з доступу до міждержавних перетинів за період з 30 червня по 29 липня склала 607 949 786,90 грн (без ПДВ).

Зареєстровані учасники, що приймають участь в аукціонах з розподілу доступу до міждержавних перетинів, надають банківські гарантії від фінансових установ щодо сплати коштів за надані послуги НЕК «Укренерго».

Проте деякі банки-гаранти, надали відмови НЕК «Укренерго» на вимоги покриття заборгованості учасників ринку, які виступають у ролі Принципалів, за рахунок банківських гарантій, внаслідок чого збільшилась заборгованість за розрахунками на балансуєчому ринку.

Ураховуючи зазначені випадки відмов фінансових установ сплачувати кошти, збільшення вартості доступу до міждержавних перетинів суттєво підвищує ризик несплати фінансових установ у таких випадках.

Також, НЕК «Укренерго» надано до НКРЕКП перелік фінансових установ, які не виконали свої зобов'язання щодо сплати коштів, які були передбаченні банківськими гарантіями, та запропоновано внести зміни до Постанови № 332 з метою недопущення виникнення заборгованості учасниками, що приймають участь в аукціонах з розподілу доступу до міждержавних перетинів, та на балансуєчому ринку.

Ураховуючи викладене, пропонується до розгляду та прийняття проект рішення НКРЕКП щодо внесення змін до Постанови № 332, якими передбачити:

поширення на липень 2022 року неврахування сумарного обсягу невідпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців (позитивне значення), що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, у розрахунковому періоді торгової зони в результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження;

обов'язок учасників надавати забезпечення для гарантування оплати аукціонному офісу за результатами аукціонів виключно у вигляді грошового забезпечення;

можливість оформлення фінансових зобов'язань учасників ринку за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, зокрема у вигляді банківських гарантій, оформлених фінансовими установами, що входять до переліку системно важливих банків.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Шамрелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 17 травня 2022 року № 341/2022, ураховуючи листи ДП «Гарантований покупець» від 01 серпня 2022 року № 22/3415, НЕК «Укренерго» від 19 липня 2022 року № 01/30028, від 21 липня 2022 року № 01/30598, від 28 липня 2022 року № 01/31675 та від 02 серпня 2022 року № 01/32326, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) в абзаці шостому підпункту 13 слово «червень» замінити словом «липень»;

2) доповнити новими підпунктами такого змісту:

«20) зареєстрований учасник надає забезпечення для гарантування оплати аукціонному офісу за результатами аукціонів виключно у вигляді грошового забезпечення.

Зареєстровані учасники, забезпечення яких надано у формі банківської гарантії, зобов'язані протягом 7 (семи) календарних днів привести у відповідність до цієї постанови правовідносини щодо забезпечення для гарантування оплати аукціонному офісу, а аукціонний офіс зобов'язаний повернути таким учасникам ринку банківські гарантії на підставі заяви зареєстрованого учасника.

До зареєстрованих учасників, які порушили вимоги абзацу другого цього підпункту, застосовуються заходи, передбачені порядком розподілу пропускнуої спроможності міждержавних перетинів у випадках ненадання забезпечення;

21) фінансові зобов'язання учасників ринку за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії забезпечуються шляхом грошових коштів та/або у вигляді банківських гарантій, оформлених фінансовими установами, що входять до переліку системно важливих банків відповідно до рішення Правління Національного банку України від 09 березня 2022 року № 120-рш «Про визначення системно важливих банків».

ОСП (у ролі АР) має право відмовити учаснику ринку у прийнятті банківської гарантії за відповідним договором про врегулювання небалансів електричної енергії, якщо фінансова установа, що її оформила:

не віднесена Національним банком України до переліку системно важливих банків;

не виконала зобов'язання за відповідною банківською гарантією та/або відображена в переліку банків, що не виконали зобов'язання, оприлюдненому на сайті ОСП.».

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський